

Чистота стосунків

«Утікай від молодечих пожадливостей...» (2Тим. 2:22)
«Юнаків також умовляй бути цнотливими» (Тит. 2:6)

Yсі люди в світі чимось цікавлять ся: одні – тим, другі – іншим. І в загальному плані їх за їхніми захопленнями можна поділити на різні групи. А ось стосунки з протилежною статтю цікавлять усіх абсолютно! Хтось може казати: «Мені це нецікаво», хтось може робити вигляд, що він байдужий до цього, але я з повною відповідальністю заявляю: це цікавить усіх! Так уже влаштована людина, що їй хочеться знати про протилежну стать. А коли людина досягає зрілого віку й стає юнаком чи дівчиною, то між людьми протилежної статі виникають певні стосунки. І ось у цих стосунках християнину важливо знати межу, до якої він не буде сквернитися перед Богом. Тому ми з вами й проводимо ці бесіди, тому й маємо ці відверті розмови, щоб мати відкриті духовні очі, ѿ бути тими людьми, які знають і добре розуміють, що Бог очікує чистоти і святості, в тому числі і в стосунках між людьми протилежної статі.

Хочу запропонувати вам кілька порад, щоб ви в цій сфері змогли краще орієнтуватися і знати, від чого слід утримуватися. Те, що я хотів сказати, ззвучить так: близькі стосунки між братами і сестрами, котрі не мають на меті

вступити в шлюб, є гріховними і підлягають осуду. Як ви вважаєте, чи доречна дружба, яка потім переростає в тілесну любов? Чому я про це кажу? Бо стосунки між братом і сестрою в Ісусі Христі, котрі не мають своєю ціллю вступати в шлюб, засуджуються і є гріховними! Так уже влаштовані сестри, що кожного разу, коли їм приділяють увагу, коли їм якось по-особливому посміхнулися, чи якось по-особливому їх привітали, їм властиво зразу ж «розпускати крила» і злітати в своїх мріях: «Певно я йому подобаюся, певно він до мене небайдужий». Тому деякі поради я хотів би дати саме сестрам. Сестри, запам'ятайте їх, вони не дуже складні, але вони допоможуть вам у духовному житті.

Порада перша. Сестри, бережіться закохатися! Вас не лякає моя порада? Я поясню, чому так. Братам притаманно загравати з сестрами, і стосовно цього є певна відповідальність як з боку брата, так і з боку сестри. Я хочу, сестри, щоб ви зрозуміли, в чому тут криється небезпека. Ви знаєте, що часто брати намагаються приділяти увагу сестрам. Вони навіть проявляють певну ініціативу, і не тому, що ви їм подобаетесь, а тому, що вони хочуть якось по-

особливому провести час. І в цьому є небезпека. Бо коли ви бачите, що вам молодий чоловік приділяє увагу, то потім з вами трапляється те, що ви починаєте закохуватися. Тому я вам кажу: бережіться закохатися! Чому? Бо коли твоє серце закохается, то почуття закоханості ніколи не залишать тебе в спокої. Іншими словами, закохавшись, ви будете робити все, щоб домогтися взаємності. Здавалося б: що ж тут такого? Але сестра, яка закохалася в молодого чоловіка, коли, наприклад, приходить на служіння, вітає всіх братів словами: «Вітаю тебе, брате». А вітаючи того, в кого закохалася, вона поособливому потисне йому руку, подивиться у вічі, подарує йому широку посмішку, а потім скаже: «Вітаю тебе».

Почуття закоханості змушує людей діяти. І ви на цьому етапі практично не бачите ніякої небезпеки. А я, як пастир, хочу вам сказати, в чому тут небезпека. Почуття закоханості змушує вас щось робити і щось казати, щоб домогтися взаємності: ви йому посміхаєтесь, ви його по-особливому вітаєте, ви перед ним по-особливому проходите, щоб він на вас звернув увагу. І коли ви це робите впродовж місяця, двох, шести, чи й впродовж року, до чого це все приводить? Я кажу з досвіду: це приводить до розчарування в самій собі. Я не раз зустрічав сестер, котрі, заполонившись закоханістю, намагалися домогтися взаємності, а не добившись бажаної взаємності впродовж певного часу, вони, розглядаючи себе в дзеркалі, самі собі кажуть: «Я не така красива, як інші в нашому зібранні...» Я говорю це з долею іронії, щоб ви могли зрозуміти, яка це серйозна

tragедія! Я не раз і не два зустрічав молодих сестер, котрі дозволили своєму серцю закохатися, і це почуття змушувало їх діяти. Вони робили спробу за спробою, а коли з боку брата не було реакції, то це призводило до того, що молода сестра сама в собі розчаровувалася: приходила до висновку, що вона нещасна, некрасива, що вона ніде, ніколи й нікому не підійде. Ось чому я ще раз кажу: сестри, бережіться закохатися!

А коли ж своїм почуттям можна давати «зелене світло», щоб це почуття закоханості в тобі зростало? На це відповідь проста: коли молодий чоловік зробив тобі пропозицію, і ти маєш прихильне до нього серце. Тоді запалої у своєму серці зелений сигнал світлофора, дозволяй зростати в тобі почуттям закоханості і дай йому відповідь «Так». І лише тоді йдіть під руки благословляючого Бога і починайте сімейне життя на правильній основі. Ось чому я даю сестрам пораду: бережіться закоханості! Я маю не дуже багатолітній, але достатньо довгий стаж роботи з молоддю, і запевняю вас: те, про що я вам кажу, добре відомо кожній присутній тут сестрі. Єдине, про що ви, мабуть, не знали, це те, що в цьому є небезпека, про яку я попереджаю вас. Якщо до вас підкрадається почуття закоханості, то запитайте себе: «Чи зробив він мені пропозицію?» Якщо на це питання ви відповідаєте «Ні», то ввімкніть червоний сигнал світлофора і гальмуйте в собі почуття закоханості (ще краще закликати Кров Ісуса Христа, щоб зберегти свої почуття і думки від гріха), бо воно вас приведе до катастрофи. Для вас потім все життя буде зіпсованим, і навчання не буде

потрібне, і робота буде нездалою, і тато з мамою будуть не такі, як потрібно. Весь світ перевернеться для вас з ніг на голову, все навколо стане сірим, темним і чужим, як один суцільний похмурий день. Ось у цьому – небезпека, і тому я ще раз повторюю: сестри, бережіться закоханості!

Порада друга. Як правило, сестри бувають захопленими ще й таким питанням: «Ну, коли ж він прийде свататися? Коли ж він переступить поріг моого дому і зробить, нарешті, мені пропозицію?» На це я даю вам наступну пораду: набагато краще не бути зайнятими такими думками, а зайнятися питаннями іншими: «Чи все я вмію, чи все я знаю для того, щоб мені в майбутньому вступити в сімейний союз?» Якщо ви, молоді сестри, будете зайняті питаннями: «Чи вмію я приготувати сніданок, чи я сама зможу приготувати обід, а чи зможу я випрасувати сорочку, чи я вмію немовля доглянути, чи я зможу зробити те чи інше», – ви й самі не помітите, як пройде час, і улюблений ваш наречений постукає до ваших дверей, прийде і зробить вам пропозицію, і ви для нього будете благословінням. Якщо ж ви, дорогі сестри, тільки те є робите, що сидите в м'якому кріслі і мрієте: «Ну, де ж він, мій дорогий? Чому ж він не йде, коли ж він врешті-решт зробить мені пропозицію?», і якщо, не дай Боже, саме в такому стані він зробить вам пропозицію, а ви до сімейного життя не готові, тоді ви для свого чоловіка будете не благословінням, а серйозною спокусою. Потім ви будете по телефону дзвонити мамі і питати: «Мамо, як мені розбити яйце на сковорідку?», чи: «Мамо, скажи

будь-ласка, як поміняти памперс у дитини». Я абсолютно нічого не вигадую. Є молоді сестри, котрі тільки тим і зайняті: «заміж, заміж, хочу заміж», а при цьому самі до заміжжя зовсім не готові. То набагато краще бути зайнятю не думкою: «О, як хочеться вийти заміж!», а іншою думкою: «Чи все я вмію для того, щоб вийти заміж?» І коли ти займешся цим питанням, то дуже скоро зрозумієш: «Ще цього не знаю, і цього не вмію робити, і цьому не навчилась». І коли ти будеш все це опановувати і будеш доброю, то випадеш на долю богоїйному чоловікові і воїстину станеш нагородою і вінцем, котрий буде для нього славою, а не непримінним переживанням.

Тепер, що стосується братів. Брати налаштовані так, що їм дуже хочеться на щось дивитися, щось розглядати. І мені відомо, що ви, сестри, про цю слабкість братів знаєте і саме тому намагаетесь якось по-особливому вдягатися, щоб погляд брата впав не на когось, а саме на вас. То з приводу цього в мене є ще дві поради.

Порада третя, яку я даю братам: брати, бережіть свої очі від любострастя, навчайтесь берегти свої очі, щоб вони не вп'ячувалися в особливості будови жіночого тіла, щоб вам не задовільняти цим ваші низькі, гріховні почуття. Любострастя – це любити на щось дивитися, чи щось розглядати з гріховою пожадливістю. Тому чоловікам, братам, треба вміти берегти свої очі від любострастя. Во саме тому, що роль сестер пасивна в очікуванні, коли їх помітять і зроблять їм пропозицію, вони вимушенні якось особливо зодягатися, певним чином виділятися, щоб

погляд брата з великої кількості сестер зупинився саме на ній, щоб він саме на неї звернув свою увагу.

Порада четверта. Це ще одна порада дорогим сестрам. Чи ви знаєте, що вам потрібно вміти одягатися правильно? Я хочу запропонувати вам кілька цікавих думок. Скажіть мені, будь-ласка, сестри (і брати теж): хто з вас хоч раз у своєму житті бачив смажену курку? Уявіть собі, що вже настала вечера, а ви ще й не обідали, але вже сидите вдома, і хтось з жаровні дістає смажену курку дуже привабливого кольору. Скажіть, будь-ласка: яке бажання буде у вас? Певно, ви будете дивитися на курку і думати: «Скоріш би хоч шматочок собі відрвати!»

А тепер скажіть, хто з вас хоч раз бачив, як сонце сідає за обрій, чи за лісний масив, чи ховається за скелю, чи зникає у відкритому океані? Яке почуття супроводжує вас, коли ви бачите захід сонця? Я думаю, що воно може бути виражене словами: «Господи, як красиво! Господи, як це велично, які чудові кольори!» Так ось, сестри, увага! Я вам даю ще пораду: вам потрібно вміти зодягатися так, щоб брати дивилися на вас не як на смажену курку, а як на захід сонця. Бо іноді, коли закінчується молодіжне служіння, брати перемовляються один з одним: «Дивись, наче смажена курка». Думаю, що ця аналогія дуже добре відтворює сутність того, про що йдеться зараз у нас з вами.

Тепер послухайте мене, сестри, уважно. Бог вас влаштував по-особливому. А братам, представникам чоловічої статі, як вже говорилося, притаманно звертати увагу на представниць жіночої

половини. Але є написано: «...потрібно прийти спокусам; але горе тій людині, через котру спокуси приходять» (Мт. 18:7). Я хочу вам сказати, сестри, що ви, як Боже творіння, не призначені для того, щоб ідучи містом, бути об'єктом звабливого, низького і гріховного оглядання ваших тіл. Ви покликані до того, щоб, де б ви не були, кожен чоловік, глянувши на вас, міг сказати про вас приблизно такі слова: «Господи, як красиво, як це піднесено, як просто і велично!» Ось чому я кажу: сестри дорогі, ви, як богоінні християнки, повинні одягатися так, щоб не викликати низьких і пожадливих почуттів у протилежної статі.

З цим же питанням я звертаюся і до братів. Ви знаєте, брати, що в автомобілі є дальнє і близьке світло. Коли горить світло дальнє – бачиш далеко, а коли близьке – бачиш тільки те, що зовсім поруч, ось тут, перед тобою. І коли, особливо в літній час, ідеш містом і бачиш, як навколо: ліворуч і праворуч (вибачте за таке порівняння) наче смажені кури ходять, тоді я братові, котрий іде поруч зі мною, кажу: «Брате, переключайся на близьке світло, бо дуже важливо пройти так, щоб не осквернитися». Тому моя порада братам: навчтесь берегти очі свої від любострастя, вмійте, якщо треба, переключитися на близьке світло. Пройшов повз спокуси – вмірай дальнє і продовжуй свою подорож далі. Але християнину важливо прожити так, щоб не осквернитися.

Тепер я звертаюся ще до сестер і хочу, щоб ви мене зрозуміли вірно. Як було сказано, чоловічому еству притаманно все розглядати. Так влаштовані

чоловіки. А Господь їм каже: «...ко-
жен, хто гляне на жінку з пожадливіс-
тю, той вже вчинив перелюб в серці
своєму» (Мт. 5:28). Так ось, сестро,
якщо ти християнка і покладаєшся на
Бога, то вмій одягатися так, щоб не
бути спокусою для чоловіків. Я зустрі-
чав сестер, які кажуть: «А нехай не
дивляться!» Я хочу тобі сказати: йому
важко не дивитися. А Біблія застерігає:
«мусять прийти спокуси, але горе тій
людині, через яку спокуси приходять»
(Мт. 18:7). З цього приводу я запитую:
що для цієї людини є найкращим? Ще
написано: «А хто спокусить одного з
малих цих, віруючих в Мене, такому
краще було б, якби повісили йому мли-
нове жорно на шию і втопили його в
глибині морській» (Мт. 18:6). Ви уяв-
ляєте собі, як це важливо перед Богом?
Дорогі сестри, я хочу, щоб ви з цього
взяли здоровий і добрий урок.

Братам притаманно загравати з сест-
рами, а це – гріх, і в цьому небезпека.
Бо сестри, я повторюю, дуже сприй-
нятливі, вони дуже легко піддаються
почуттям закоханості. А ти, брате, за-
граєш, просто хочеш провести час, не
маючи жодного наміру одружуватися
з нею. А в неї в цей час виникає закоханість.
І коли ти потім відвертаєшся і
йдеш геть, ти чиниш вкрай погано і
несправедливо перед Богом. Ти спро-
вокував в її серці почуття закоханості,
а потім повернувся до неї спиною та й
пішов. І якщо ти не покаєшся в цьому
гріху, то обов'язково в своєму житті жа-
тимеш те, що посіяв. Тому я кажу: між
людьми, які бояться Бога, не має бути ні
флірту, ні загравання, ніяких довгочас-
них побачень і прогулянок «під міся-
цем», бо це – гріх і мерзота перед Богом!

Що стосується побачень між моло-
дими людьми – християнами, то в них
немає жодної потреби. Я вам наведу
кілька доказів. Не раз і не два я запи-
тивав молодих невіруючих людей:
«Для чого вам потрібне побачення?»
Вони відповідали: «Щоб краще узнати
одне одного». Я їм кажу: «Це неправда.
Я вам зараз це доведу. Уявіть собі, що
я запрошує дівчину на побачення і
потенційно розглядаю її кандидатуру в
наречені для себе. Як ви думаете, чи є
у мене така ціль, щоб усі мої негативні
риси і недоліки їй показати, аби вона
знала, з ким їй доведеться одружитися
і жити. Нічого подібного! Моя головна
ціль – показати себе добрим, уважним
і співчутливим: «Отже, Ігор, візьми
себе в руки, хоч чи іноді й дратівливий,
але тепер тримайся, на побаченні ос-
новне – не злякати...» I все це виглядає
так, що на побачення іде не реальний
Ігор, а артист. Точно так само чинить
і дівчина: їдучи на побачення, вона
теж зодягається в роль доброчинності,
охайності й уважності. Хоч, насправді,
вона може бути неохайною, за собою
не дивитися, ніколи не мити посуду,
але намагається не відштовхнути юна-
ка. Таким чином на побачення ідути
двоє артистів, котрі, зустрічаючись під
тополею, грають одне перед одним
ролі благочестивих, охайніх і співчут-
ливих людей. Коли ж ці двоє вступа-
ють у шлюб, настають буденні реалії
життя. Один чоловік якось говорив:
«Коли я з нею зустрічався, то вона мені
на сопрано співала, а як одружилися,
почала говорити басом ...»

У церкві, де я несу пастирське слу-
жіння, 180 членів. Из них понад 30 душ
молоді. Ви можете мене запитати про

будь-яку молоду сестру в церкві. З жодною з них я на побачення не ходив, але на 75 відсотків знаю характер кожної. Запитаете: звідки? Хочу сказати: не треба йти на побачення, щоб узнати одне одного. Достатньо відвідати молодіжне служіння, побути разом у спільній праці, і в процесі тієї праці стане видно, хто є хто. Коли ви з молоддю разом поїхали на відвідини в іншу церкву, то в дорозі добре видно, хто нарікає, хто грубіян, хто нахабний, а хто лагідний – усе видно. І не треба тополі, не треба жодних нічних побачень, життя покаже, хто є хто. Тому я кажу: побачення для християн абсолютно неактуальне, непотрібне і, навіть, небезпечне.

Коли молодих людей підготовляєш до шлюбу, вони на питання «Між вами щось було?» відповідають: «Було все, крім гріха». Виявляється, що там вже багато чого було, але те, що було, вони гріхом не вважають. А ви знаєте, що поцілунок поза шлюбом – гріх, що торкатися дівчини, котра тобі не жінка, – гріх, і за це слід вилучати з церкви. Я хочу вам, сестри, сказати одну думку: Бог фізіологічно влаштував вас так, як свого роду поштовий лист. Коли лист написали й поклали в конверт, конверт заклеюють (інколи скріплюють печаткою). І хіба не погано, коли лист, адресований вам, прочитав ваш друг чи знайомий? Сестри, вловіть мою думку. Бог вас створив і, як лист, запечатав, і ви, як лист від Бога, призначенні не всім. Ви призначенні лише одному адресату, визначеному вам Богом. І тому ви – як запечатаний Богом лист. Ваше завдання: не відкрити себе для обіймів усіх бажаючих, а вміти зберегти себе запечатаним листом до того часу, поки не

дістанетесь тому, кому ви адресовані Богом.

В одній з київських шкіл дванадцятирічну дівчинку обступили однокласниці і почали її запитувати: «Скажи, тебе хоч раз в житті цілували?» «Ні» – відповіла. «Ну, а хоч раз в житті обнімали?» «Ні». Тоді вони почали з неї сміятися. А вона, дочекавшись, коли вони доволі насміялися, сказала: «Такою, як ви, я могла вже стати тисячу разів; нема проблеми стати тією, котру обнімають і цілують, а ось такою як я, котру не обнімали і не цілували, ви вже не станете ніколи!»

Сестри дорогі, зрозумійте, в чому полягає ваша честь! Вона полягає в тому, що ви зможете сміливо сказати: «Мене ніхто не обнімав і не цілував, бо я належу не всім, а лише одному. Мене запечатав Бог, адресуючи комусь одному, і я дочекаюся, коли він приайде у мое життя, і тільки йому я відкриюся для того, щоб у шлюбі він міг мене обнімати і цілувати». Важливо зрозуміти, що ти не брудна ганчірка, до якої кожен, хто захоче, може доторкатися.

І ти, брате дорогий, теж не покликаний до того, щоб читати всі листи, незалежно від того, кому вони адресовані. Ти не покликаний розкривати конверти і заглядати всередину: для тебе це, чи ні. Ти покликаний один раз зробити вибір, і на цьому все. Без експериментів і без жодного практичного досвіду. Нам, християнам, потрібно від юначих пожадливостей тікати, щоб зберегти своє життя у цнотливості.

(Закінчення буде)

Ігор АЗАНОВ
«Звезда Вифлеема» №3/2007 р